

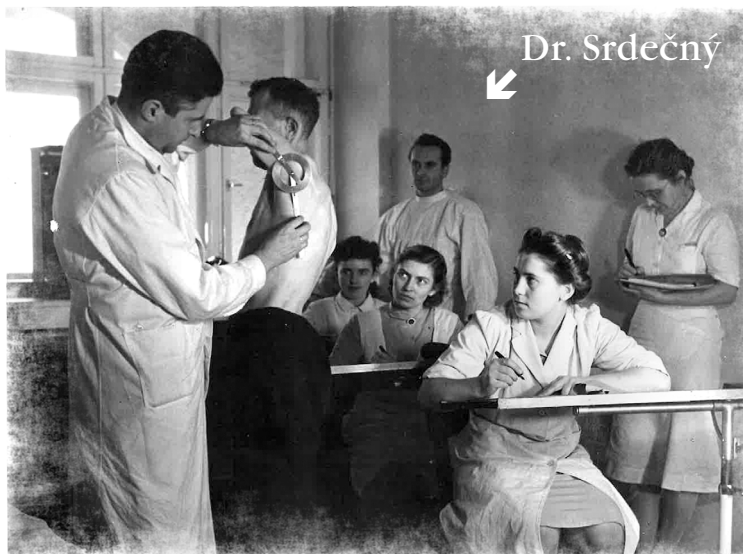
Kladrubske hry

čtyřdenní olympiáda pacientů RÚ Kladruby

Z P R A V O D A J ke 103. K l a d r u b s k ý m h r á m 2022

Milí závodníci a příznivci Kladrubských her, je pro nás velkou radostí, že vás můžeme po dvouleté odmlce opět přivítat na jedné z největších akcí rehabilitačního ústavu, na Kladrubských hrách. Než je však odstartujeme, poohlédněme se do historie těchto her. Budete tak více v obraze, proč vůbec tyto hry vznikly a jaké mají poslání.

Ten, kdo Kladrubske hry vymyslel a vdechl jim život, byl pan PhDr. Vojmír Srdečný, který nastoupil do rehabilitačního ústavu Kladruby v září 1947.

Když ve svých 28 letech přišel s nápadem uspořádat sportovní hry pro pacienty, získal si sympatie a podporu všech lékařů. A tak mohly být tyto hry 15. dubna 1948, pouhých sedm měsíců po otevření rehabilitačního ústavu, zahájeny.

1. Kladrubské hry se konaly 15. - 24. 4. 1948 a sestávaly se z 15 sportovních a 7 kulturních disciplín. Nutno podotknout, že tyto hry byly nejen první kladrubské, ale i první svého druhu ve světě. S nápadem uspořádat sportovní hry tělesně postižených přišel ve stejné době i profesor Ludwig Guttmann, který je ale v sanatoriu Stoke Mandeville v Anglii uspořádal až 28. července 1948, tedy o tři měsíce později. Navíc tyto hry měly pouze jednu jedinou disciplínu – lukostřelbu a soutěžilo v ní jen 16 vozíčkářů. Je proto nesporné, že Kladrubské hry s dvaadvaceti disciplínami a počtem 82 účastníků měly mnohem vyšší úroveň a byly opravdu jedinečné.

V následujícím roce se uskutečnily 2. kladrubské hry, ale potom nastala pauza (protože, jak říkal pan doktor s úsměvem „z vyšších míst bylo rozhodnuto, že sport do rehabilitace tělesně postižených nepatří“.) Odešel proto do lázní Velké Losiny, kde se deset let věnoval práci s dětmi po mozkové obrně. Historie her byla obnovena až v roce 1959, kdy se do Kladrub opět vrátil a mohl pokračovat v započaté práci.

Svým nápadem uspořádat sportovní hry pro tělesně postižené pacienty, PhDr. Vojmír Srdečný skutečně předběhl první paralympijské hry. Právem jej proto můžeme nazvat legendou, neboť se zasloužil o rozvoj zdravotní tělesné výchovy a stal se tak jedním z prvních terapeutů, který propojoval oblast léčby s dalšími pohybovými aktivitami. A kdyby v roce 1949 nebyly komisi z ministerstva zakázány, možná by díky němu oficiální prvenství vzniku paralympijských her patřilo naší republice. Jeho život a vše, co po sobě zanechal, je nám i v současné době velkou inspirací. Houževnatost, vytrvalost a bojovný duch jsou vlastnosti, které získal již v mládí, kdy byl 17. listopadu 1939 na Švehlově koleji zatčen gestapem a deportován s ostatními studenty do koncentračního tábora Sachsenhausen. Zde byl více než rok vězněn a nucen těžce pracovat. Teprve po skončení války v září 1947 mohl opět jako svobodný člověk začít pracovat a nastoupil do kladrubského rehabilitačního ústavu.

Celý život byl nadšeným sportovcem. Ještě ve svých 90 letech přijížděl na hry pozdravit všechny závodníky vlakem do Vlašimi a zbytek cesty do Kladrub symbolicky došel pěšky.

Ve svých devadesáti letech se zúčastnil běžeckého závodu „seniorská míle“. Jeho denní dávky nachozených kilometrů byly v rozpětí 5 - 7 kilometrů. A určitě by toho nachodil ještě mnohem víc, kdyby nebyl tak velmi pracovně vytížen. Když jsme s panem Dr. Srdečným v jeho 92 letech domlouvali schůzku a on zalistoval ve svém diáři, zůstali jsme v němém úžasu. Jeho zápisník byl plný poznámek, úkolů a přednášek, že by se za takovou aktivitu nemusel stydět žádný člověk v produktivním věku.

Když jsme v roce 2019 připravovali Kladrubské hry, věřili jsme, že v tento rok na podzim oslavíme s panem doktorem Srdečným jeho sté narozeniny. Bohužel tohoto úctyhodného výročí se již nedožil. (Pod názvem „Kladrubské hry 2019“ najdete na Youtube dokumentární film, ve kterém můžete charismatického pana Vojmíra Srdečného vidět a poslechnout si jeho vyprávění.)

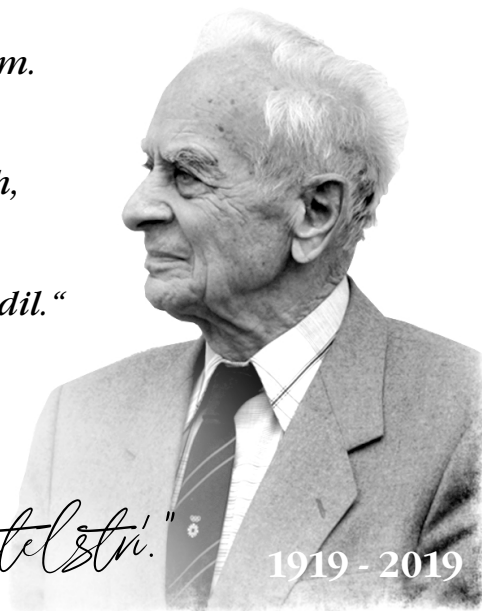
Jeho osobní rekapitulace vlastního života mluví za vše:

*„...já svůj život považuji za něco mezi náhodou a zázrakem.
Věci, které jsem propagoval, se většinou podařily.
S pacienty bez nohou, na vozíčku jsem sportoval.
Když upadnete, vstaňte a pokračujte v těch dobrých věcech,
které jste začali. Nenechte se zastavit. Tím jsem se řídil.
Dům jsem za svůj život nepostavil, ale svou myšlenku,
jak handicapovaným lidem sportem pomáhat, jsem prosadil.“*

103. hry bychom rádi věnovali památce pana doktora Srdečného, a tak jsme i do potisku triček zakomponovali jeho citát:

"Sport dává tělesně postiženým sílu, radost a přátelství."

1919 - 2019

V grafice na tričkách najdete i malé, nenápadné motýlky. I oni mají svou symboliku. Na 102. Kladrubských hrách nám naše kamarádka a bývalá pacientka Nina Křehotová věnovala kresbu motýla, který hrál všemi týmovými barvami, navíc s krásným vzkazem. Aby tento vzkaz s týmovým motýlem nepřišel v zapomnění, předáváme ho nyní znovu i vám:

„Každý procházíme v životě různými stádii vývoje – stejně jako motýl, který musí být vajíčkem, housenkou, kuklou a teprve potom se promění v nádherného motýla. Je symbolem transformace, proměny, kterou prochází každý z nás. Jen se nesmíme bát přejít z jedné fáze do druhé a s důvěrou prolomit kuklu, opustit bezpečnou skořápku. Rozevřít křídla a letět. Každý člověk má v sobě tento nádherný potenciál. Každý máme talent na něco jiného. Někdo je dobrý v kolektivních sportech, někdo v těch pro jednotlivce. Někdo umí lépe ty silové disciplíny, jiný zas ty rychlostní. Jeden je skvělý na kreslení či tanec, další je úžasný motivátor. Kladrubské hry jsou o vidění toho potenciálu v každém z nás, kdy jsme všichni jedineční v tom svém neopakovatelném způsobu. Jsme sice rozděleni do čtyř týmů, ale jediné všichni společně tvoříme nádherný obraz motýla, který rozdělen do jednotlivých částí, nebyl by tím, čím je. Sdílení radosti z pohybu a vzájemného spolubytí je vždy důležitější než místo, na kterém tým skončí.“

S láskou *Nina*

I věčně usměvavou Ninu můžete vidět v dokumentárním filmu z Kladrubských her 2019, kde vypráví svůj životní příběh.

Možná vás v tuto chvíli napadá otázka. Máme právo na to, radovat se, sportovat a smát se? Je vůbec přiměřené pociťovat štěstí vzhledem k tomu všemu negativnímu, co se právě odehrává ve světě? Chtěli bychom vám odpovědět slovy dvacetileté Švýcarky Christiny von Dreien, která napsala svoji první knihu „Nakonec všechno dobře dopadne“ v době, kdy jsme celosvětově prožívali první vlnu covidu a první „lockdowny“. Zde je její odpověď na naši otázku:

„Samozřejmě, ba je naší odpovědností a povinností, abychom byli šťastní - právě teď. Jeli-kož nejlépe pomůžeme sobě, jiným, a tím i celému světu právě tím, že JSME šťastní. Strach a zármutek způsobují nemoci. Cítíme-li se však dobře a jsme-li šťastní, můžeme naším zdravím a štěstím nakazit i druhé.“

A tak zůstávejte v radosti a lásce nejen po dobu Kladrubských her. Přejeme si, abyste si tuto radost odnesli ve svých srdcích domů a zůstala s vámi bez ohledu na to, co nám budoucnost přinese.

Buďme silní a šťastní.

Možná se při čtení celého našeho povídání vrátíte k uvedeným letopočtům z historie her . Marně počítáte a nemůžete se dopočítat, jak je možné, že máme letos už 103. hry, když vznikly v roce 1948. Vysvětlení je jednoduché. Od roku 1960 až do roku 2002 se hry pořádaly dvakrát do roka jako jarní a podzimní. V následujících letech se již konaly pouze jedenkrát ročně. Nyní do historie připisujeme „covidovou“ pauzu, kdy se Kladrubske hry 2020 a 2021 nemohly konat.

Co jsme převzali od pana doktora Srdečného? Chuť pokračovat v jeho započaté práci. Samozřejmě, stejně jako motýl prochází proměnami, i naše hry se mění. Snažíme se o to, aby byly stále zajímavé a současně zvládnutelné pro všechny z vás, alespoň v některých disciplínách.

S ohledem na zdraví pacientů a možná rizika spojená s náročnými atletickými disciplínami, byly z her vyřazeny soutěže jako vzpírání, vrh koulí, hod medicimbalem, oštěpem, ale i třeba skok vysoký a daleký. Nahradili jsme je basketbalem, házenou, střelbou ze vzduchovky nebo z luku. Přidali jsme orientační závod, který se stal asi nejoblíbenější disciplínou her.

V roce 2006 prošly 89. hry ještě jednou velkou proměnou. Soutěžící jsme totiž rozdělili do čtyř týmů, s ohledem na handicap přibližně stejně silných. Pro přehlednou identifikaci jsme členy týmů oblékli do barevných triček - červené, modré, zelené a žluté. A každý tým měl od té doby dva kapitány, kteří se o svůj tým po celou dobu her starali. S každou disciplínou přinášeli závodníci cenné body pro svůj tým a na konci her se stal vítězem tým s nejvyšším počtem bodů. Z nápadu vytvořit čtyři soutěžní týmy byl nadšen i samotný zakladatel her pan doktor Vojmír Srdečný. A proto i letos budeme pod vedením kapitanů a v týmových barvách soutěžit již po patnácté.

Představujeme vám kapitány jednotlivých týmů.

Pavla & Kamča

ŽLUTÝ TÝM

Danka & Klárka

ČERVENÝ TÝM

Valča & Gabča

ZELENÝ TÝM

Jirka & Šimon

MODRÝ TÝM

Kapitánky žlutého týmu budou Pavla Dvořáková a Kamča Saláková, červeného Danka Tokarčíková a Klárka Lippertová, zeleného týmu Valča Kuklová a Gabča Mixová a modrý tým bude jako jediný mít kapitány chlapy Jirku Kratochvíla a Šimona Sagana.

Kdo jaké tričko obléknete není důležité a v tuto chvíli je to zatím ještě i tajemstvím. To, za jakou barvu budete závodit, vám prozradíme až v úterý v 16 hodin při zahájení Kladrubských her. Nahlédněte proto zatím alespoň do programu her, ať víte, na co se máte připravit a na co všechno se můžete těšit. Kladrubske hry totiž nejsou zdaleka jen o sportovních výkonech. Čeho se tedy máte obávat? Třeba toho, že každý tým vyfasuje velkou čtvrtku a pastelky, abyste společně nakreslili svou týmovou mandalu. Nebo dostanete jehlice a klubka vlny, abyste štafetově upletli šálu v barvě svého týmu. Asi už tušíte, že vítězem bude ten, kdo uplete nejdelší. Závěrečný páteční program bude pochopitelně nejvíc nabitý a celé hry zakončíme taneční zábavou. Večerku jsme vám prodloužili až do 23 hodiny. ☺

Ať jsou pro vás, i pro nás všechny, letošní hry
radostí z pohybu a vzájemného spolubytí.